

41 אַרְאֶךָ⁴, כִּיּוֹן שׁ"אַרְךָ" מוֹרָה עַל דְּבַר הַנְּרָאָה וְנִגְלָה. וּפְרוּשׁ ב' 42 שְׂאֲרָאָךְ קָאֵי עַל אַבְרָם (בְּחִינַת שְׂכָל הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן) - 43 "אַרְאֶה וְאֶגְלֶה אוֹתְךָ בְּעֶצְמְךָ"⁵ אִגְלָה אֶת אֲמִיתוּת עוֹמֵק פְּנִימוּתְךָ⁵ 44 ("בְּמַהוּתְךָ וְעֶצְמוּתְךָ"⁶). וּשְׁנֵי פִירוּשִׁים אֵלּוּ קְשׁוּרִים זֶה בַּזֶּה,

45 וְהִינּוּ, דְּהִגָּם שְׂסַפִּירַת 46 הַמְּלָכוּת עַלְמָא דְאַתְגְּלִיא (וּבִפְרָט כְּמוֹ שְׂמַלְכוּת שֶׁל עוֹלָם 47 הַאֲצִילוּת יוֹרֶדֶת וְנִמְשָׁקֶת בְּעוֹלָמוֹת 48 בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָה⁷) הִיא 49 קֶצֶה הַכִּי תַחְתּוֹן, וְשְׂכָל 50 הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן (שְׁהוּא 51 נְעֻלָּם גַּם מֵרַעֲיוֹן הָעֲלִיּוֹן) - 52 נַעֲלָם הוּא גַם מְדוּרְגַת ה"רַעֲיוֹן" 53 [=הַשְּׂגָה] שְׁבַעוֹלָם הַאֲצִילוּת שְׁהוּא 54 עוֹלָם עֲלִיּוֹן) הוּא קֶצֶה הַכִּי 55 עֲלִיּוֹן, אֵפֶּךָ עַל פִּי כֹן, עַל יְדֵי 56 הַיְרִידָה וְהַהֲמַשְׁכָּה (דְּאַבְרָם, 57 שְׂכָל הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן) אֵל 58 הָאֲרֶזֶן אֲשֶׁר אַרְאֶךָ שְׁמוּרִיד 59 וּמְשַׁפֵּיעַ לְמַטָּה (כְּפְרוּשׁ הָא'), 60 לְבַחְיַנַת מְלָכוּת עַלְמָא 61 דְאַתְגְּלִיא (קֶצֶה הַתַּחְתּוֹן), עַל 62 יְדֵי זֶה יִתְרָאָה וְיִתְגַּלֶּה אֲמִיתוּת 63 עֲנִינוּ (מַהוּתוֹ וְעֶצְמוּתוֹ) שֶׁל 64 אַבְרָם (כְּפְרוּשׁ הַב'), שְׁנַעֲשֶׂה 65 עֲלֵי הוֹסַפָּה (גַּם) בְּבַחְיַנַת 66 שְׂכָל הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן 67 (קֶצֶה הַכִּי עֲלִיּוֹן), כְּמוֹכֵן 68 מֵהַמְּבַאֵר בְּתוֹרָה אוֹר שָׁם⁸ 69 שְׂכִרֵי הַלוּרִיד אוֹר לְמְדוּרְגָה הַיּוֹתֵר 70 תַּחְתּוֹנָה, וְזוֹקִים לְכוּחַ פְּנִימִי וְעִלְיוֹן 71

1 וְיֹאמֶר ה' אֵל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמְלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ 2 אֵל הָאֲרֶזֶן אֲשֶׁר אַרְאֶךָ, וַיְדוּעַ¹ שָׂישׁ בְּזֶה ב' פְּרוּשִׁים. פִּירוּשׁ 3 הוֹוֵה וּפִירוּשׁ הַאֲרִיז"ל. פְּרוּשׁ הָא' -[פִּירוּשׁ הוֹוֵהוּ. פִּירוּשׁ הַאֲרִיז"ל יְבוּאֵר 4 לְהֵלֵן כְּפֶרֶךְ ג'] שְׁהֶחְלִיכָה (וְלֵךְ לֵךְ) הִיא מְלַמַּעְלָה לְמַטָּה. 5 וְכַמְבָאֵר בְּתוֹרָה אוֹר² שְׁהִשֵּׁם 6 אַבְרָם הוּא מוֹרַכֵּב מֵאוֹתוּת אַב 7 רָם, אַב = סְפִירַת הַחֲכָמָה שֶׁל עוֹלָם 8 הַאֲצִילוּת הַנְּקֵרָת אַב. רָם = שוֹרֵשׁ 9 הַחֲכָמָה שֶׁלְמַעַלָּה מֵאֲצִילוּת שְׁהוּא רַם 10 וְגוֹבָה. אַבְרָם = חֲכָמָה כְּפִי שֶׁנִּמְצְאָת 11 בְּשׁוֹרֶשׁה קוֹדֵם שְׁבָאָה לְיָדֵי גִלּוּי. 12 וּבְלִשׁוֹן הַגּוֹאֲנִים נִקְרָאת דְרַגָּה זוֹ: 13 שְׂכָל הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן 14 [=שְׂכָל הַנִּמְצָא כְּהַעֲלָם, וְאִינוּ נִתְפַּסֵּס 15 בְּשׁוֹם הַשְּׂגָה וְרַעֲיוֹן], [שְׁהוּא 16 לְמַעְלָה גַּם מִבַּחְיַנַת חֲכָמָה. 17 כִּי חֲכָמָה (עַם הַיְוִתָּה רֹאשִׁית 18 כָּל הַכַּחוֹת פְּנִימִיּוֹם) הִיא 19 בַּחְיַנַת גִּלּוּי. מַה שְּׂאִין פֶּן 20 בְּדוּרְגַת אַב רָם הוּא שְׂכָל 21 הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן. וְכַמְבָאֵר 22 בַּהֲגָהוֹת וּבֵאוּרֵי הַצְּמַח צִדְקָה 23 לְתוֹרָה אוֹר שָׁם³ פְּרָטִי 24 הַדְּרָגוֹת שְׂבִנְהָ]. וְאָמַר ה' אֵל 25 אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ גו'. 26 שְׂנַעֲצָא אוֹרוֹ הַנְּעֻלָּם לְגִלּוּי 27 וְיוִמְשָׁף מְלַמַּעְלָה לְמַטָּה עַד 28 אֵל הָאֲרֶזֶן, מְדוּרְגָה הַאֲחֻרֹּנָה (כְּאֲרִץ 29 שְׁדוּרִיכִים עֲלֵי), שְׁהִיא בַּחְיַנַת 30 מְלָכוּת הַמִּידָה הַאֲחֻרֹּנָה שֶׁבְּסְפִירוֹת. 31 וּמוֹסִיף "אֲשֶׁר אַרְאֶךָ", וּבְזֶה 32 (לְפִירוּשׁ הוֹוֵהוּ -) ב' פְּרוּשִׁים. א' 33 (כְּפְשוּטוֹ) שְׂאֲרָאָךְ קָאֵי 34 [=מוֹסֵב] עַל הָאֲרֶזֶן, בַּחְיַנַת 35 מְלָכוּת, שְׁהַמְּלָכוּת הִיא 36 בַּחְיַנַת עַלְמָא דְאַתְגְּלִיא 37 [=עוֹלָם גִּלּוּי. הַמְּלָכוּת תְּפִקְדָה לַגְּלוּת 38 אֶת דְּבַר הַמֶּלֶךְ כְּמוֹ שְׂשַׁכְלוֹ וּרְגוּשׁוֹתָיו 39 שֶׁל הָאֲדָם מִתְּגַלִּים לְזוּלָתָה עַל יְדֵי 40 הַרִיבּוּר] לִכְּן אוֹמַר עֲלֶיהָ אֲשֶׁר

בס"ד. מוצאי שבת פרשת לך

לך - בחרו - ה'תשל"ח*

1 וְיֹאמֶר ה' אֵל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמְלַדְתְּךָ 2 וּמִבֵּית אָבִיךָ אֵל הָאֲרֶזֶן אֲשֶׁר אַרְאֶךָ, 3 וַיְדוּעַ¹ שָׂישׁ בְּזֶה ב' פְּרוּשִׁים. פְּרוּשׁ הָא' 4 שְׁהֶחְלִיכָה (וְלֵךְ לֵךְ) הִיא מְלַמַּעְלָה לְמַטָּה. 5 וְכַמְבָאֵר בְּתוֹרָה אוֹר² שְׂאֲבָרָם הוּא אַב רָם, שְׂכָל 6 הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן [שְׁהוּא לְמַעְלָה גַּם מִבַּחְיַנַת 7 חֲכָמָה. כִּי חֲכָמָה (עַם הַיְוִתָּה רֹאשִׁית כָּל הַכַּחוֹת 8 פְּנִימִיּוֹם) הִיא בַּחְיַנַת גִּלּוּי. מַה שְּׂאִין פֶּן אַב רָם 9 הוּא שְׂכָל הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן. וְכַמְבָאֵר בַּהֲגָהוֹת 10 וּבֵאוּרֵי הַצְּמַח צִדְקָה לְתוֹרָה אוֹר שָׁם³ פְּרָטִי 11 הַדְּרָגוֹת שְׂבִנְהָ]. וְאָמַר ה' אֵל אַבְרָם לֵךְ לְךָ 12 מֵאַרְצְךָ גו' שְׂנַעֲצָא אוֹרוֹ הַנְּעֻלָּם לְגִלּוּי וְיוִמְשָׁף 13 מְלַמַּעְלָה לְמַטָּה עַד אֵל הָאֲרֶזֶן, בַּחְיַנַת מְלָכוּת. 14 וּמוֹסִיף "אֲשֶׁר אַרְאֶךָ", וּבְזֶה ב' פְּרוּשִׁים. א' 15 (כְּפְשוּטוֹ) שְׂאֲרָאָךְ קָאֵי עַל הָאֲרֶזֶן, בַּחְיַנַת 16 מְלָכוּת, שְׁהַמְּלָכוּת הִיא בַּחְיַנַת עַלְמָא דְאַתְגְּלִיא 17 לִכְּן אוֹמַר עֲלֶיהָ אֲשֶׁר אַרְאֶךָ. וּפְרוּשׁ ב' שְׂאֲרָאָךְ 18 קָאֵי עַל אַבְרָם (בַּחְיַנַת שְׂכָל הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן) 19 — "אַרְאֶה וְאֶגְלֶה אוֹתְךָ בְּעֶצְמְךָ"⁵ ("בְּמַהוּתְךָ 20 וְעֶצְמוּתְךָ"⁶). וְהִינּוּ, דְּהִגָּם שְׂסַפִּירַת הַמְּלָכוּת

21 עַלְמָא דְאַתְגְּלִיא (וּבִפְרָט כְּמוֹ שְׁנַמְשָׁקֶת בְּבְרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָה⁷) הִיא קֶצֶה הַכִּי 22 תַּחְתּוֹן, וְשְׂכָל הַנְּעֻלָּם מִכָּל רַעֲיוֹן (שְׁהוּא נְעֻלָּם גַּם מֵרַעֲיוֹן הָעֲלִיּוֹן) הוּא קֶצֶה 23 הַכִּי עֲלִיּוֹן, אֵפֶּךָ עַל פִּי כֹן, עַל יְדֵי הַיְרִידָה וְהַהֲמַשְׁכָּה (דְּאַבְרָם, שְׂכָל הַנְּעֻלָּם 24 מִכָּל רַעֲיוֹן) אֵל הָאֲרֶזֶן אֲשֶׁר אַרְאֶךָ (כְּפְרוּשׁ הָא'), לְבַחְיַנַת מְלָכוּת עַלְמָא 25 דְאַתְגְּלִיא (קֶצֶה הַתַּחְתּוֹן), עַל יְדֵי זֶה יִתְרָאָה וְיִתְגַּלֶּה אֲמִיתוּת עֲנִינוּ (מַהוּתוֹ 26 וְעֶצְמוּתוֹ) שֶׁל אַבְרָם (כְּפְרוּשׁ הַב'), שְׁנַעֲשֶׂה עֲלֵי (גַּם) בְּבַחְיַנַת שְׂכָל הַנְּעֻלָּם 27 מִכָּל רַעֲיוֹן (קֶצֶה הַכִּי עֲלִיּוֹן), כְּמוֹכֵן מִהַמְּבַאֵר בְּתוֹרָה אוֹר שָׁם⁸.

(* יצא לאור בקונטרס מוצאי ש"פ לך לך - ה'תשל"ח, "ענש"ק וירא ה'תשל"ח" 1) תו"ח לך לך פט, א. אה"ת שם (כרך ו') תתרעט, ב. 2) ר"פ לך לך. וראה גם תו"ח שם (פ, א). אה"ת שם תתרעב, א. ואילך. 3) אה"ת לך לך (כרך ד') תרפה, א. וראה גם תו"ח שם. 4) כ"מ בתו"ח שם (תחילת סעיף ב'). ושם פא, רע"א - באו"א קצת. 5) תו"א יא, ב. תו"ח שם פא, רע"א. אה"ת שם (כרך ו') תתרעג, א. 6) תו"ח שם. ובאוה"ת שם: בעצמך ומהותך. 7) ראה לקמן סוס"ב. 8) ראה תו"א

מוצאי שבת פרשת לך-לך, ה'תשל"ח

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 ביותר, ועל כן ככל שיורד האור מטה מטה, ניכר ומתגלה בזה מעלת מקור
2 האור. וכמו באור הגשמי ככל שעוצמתו גדולה יותר, כך מאיר הוא למרחוק.
3 (ב) וְעַל דֶּרֶךְ זֶה כְּרוּגַת הַלִּיכּוֹת שֶׁל אַבְרָהָם, הוּא גַם בְּעֵנֶיךָ יְרִידַת
4 הַנֶּשֶׁמָה בַּגּוֹף⁹ אצל כל יהודי, שֶׁהַעֲלִיָּה הַנֶּשֶׁמִּית בְּנֶשְׁמָה עַל
5 יְדֵי יְרִידַתָּה לְמִטָּה [שְׁנַעֲשִׂית
6 בְּכַחֲנֵת מְהֵלֶךְ¹⁰, עֵנֶיךָ לְךָ] 1
7 לְךָ¹¹ הַנֶּשְׁמָה קוֹדֵם יְרִידַתָּה לְעוֹלָם- 2
8 הַזֶּה הִיא בְּכַחֲנֵת "עוֹמֶדֶת" כִּיּוֹן שְׂאִינָה
9 מִתְקַדֶּמֶת - בְּהִיוֹתָה לְמַעַל - בְּאוֹפֵן
10 מִשְׁמַעוֹת, וְדוֹקָא עַל-יְדֵי יְרִידַתָּה
11 לְעוֹלָם הַזֶּה לִזְכֹּךְ אֶת הַנֶּשְׁמוֹת נַעֲשִׂית
12 בְּכַחֲנֵת "מַהֲלֵךְ" שֶׁהוֹלֵכֵת וּמַתְעַלָּה
13 בְּדִרְגַתָּה], וְהַלִּיכָה זֶה הִיא גַם
14 בְּדִרְגוֹת הַכִּי נַעֲלוֹת שְׁבָה, 14
15 וְאֶפִּילוֹ בְּדִרְגָה הַנְּעִילִית בְּנֶשְׁמָה
16 בְּכַחֲנֵת יְחִידָה [ח-מִשְׁמָה שְׁמוֹת
17 נִקְרָאוּ לְנֶשְׁמָה: נֶפֶשׁ, רוּחַ, נִשְׁמָה, חַיָּה
18 וַיְחִידָהּ]. וְהִגַּם דְּזָה שְׁנִקְרָאת
19 יְחִידָה הוּא לְהִיוֹתָה "מְקַבְּלַת
20 מְקִיחִיד"¹² שֶׁתְּשׁוּקָתָה שֶׁל הַנֶּשְׁמָה
21 הִיא רַק לְקַדּוֹשׁ הַעֲלִיוֹן, וּמְקַבְּלַת
22 מִהַקְּבָה עֲצֻמוֹת וּמַהוֹת "יְחִידוֹ שֶׁל
23 עוֹלָם" [=הִיחִיד כְּעוֹלָם] שְׁלֹכֵן¹³
24 אֵינן שִׁיף שְׁתַּהֲיָה כְּנִגְדָּה
25 בְּלְעוֹמַת זֶה, [=קֶשֶׁר תְּקִיף כּוֹזֵה שֶׁל
26 הַנֶּשְׁמָה עַד כַּדִּי מְסִירַת נִפְשָׁה לְמוֹת
27 לְמַעַן הַתּוֹרָה, אֵינּוּ שִׁיף כֻּלָּל בְּתִשְׁוֹקַת
28 הַעֵד הָאֲחֵרִי לְמִלּוּי תְּאוֹת הַגּוֹרֶף]
29 כְּבוֹאָה דְּכְבוֹאָה לִית לְהוֹי¹⁴
30 [=צֶל שֶׁל צֶל אֵין לְהֵם (לְקַלִּיפוֹת).
31 הַרְצוֹן שֶׁבִּנְשָׁפֵשׁ לְמַלְעָה מִהַגִּיּוֹן נִמְשָׁל
32 לְ"צֶל". וְזֶה נִמְצָא גַם בְּטוֹמָא, אֶךְ
33 רְצוֹן גְּבוּהָ יוֹתֵר - צֶל שֶׁל צֶל -
34 הַתְּקַשְׁרוֹת לְאַלּוּקוֹת עַד כַּדִּי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ - זֹאת אֵין לְהֵם כֻּלָּל, מְקַל

מְקוֹם, עַל יְדֵי שְׁהַנֶּשְׁמָה יוֹרְדַת לְמִטָּה, מְאֻגְרָא רְמָה לְכִיָּרָא
עֲמַקְתָּא [=מִגַּג גְּבוּהָ לְכוּר עֲמוּק]¹⁵, נַעֲשֶׂה עֲלֵיָּה גַם בְּכַחֲנֵת
יְחִידָה שְׁבָה. כְּמִבְּאֵר כְּכִמְהָ דְּרוּשִׁים [=מִמְרֵי חֲסִידוֹת]¹⁶ שְׁעַל
יְדֵי עֲבוּדַת הַנֶּשְׁמָה בִּירִידַתָּה לְמִטָּה דְּוָקָא נַעֲשֶׂה עֲלֵיָּה
(וְעֲלֵיָּה כֹה גְּדוּלָה עַד שְׁמַתְעֵלָה)
שְׁלֵא בְּעָרְךָ לִגְבֵי דְּרַגְתּוֹ הַקּוֹדֶמֶת)
גַם בְּשִׂרְשׁ וְעֵצִים הַנֶּשְׁמָה
שְׁלִמְעֵלָה. וְכַמּוּבָן גַם
מִהַמְבָּאָר כְּכִמְהָ שִׁיחוֹת (שֶׁל
הַרְבֵּי הַרִּי"ק)¹⁷ (בְּעֵנֶיךָ עֲלֵיָּה
לְתוֹרָה), שְׁכַאשֵׁר הַיְהוּדִי עוֹלָה
לְתוֹרָה, הַעֲלֵיָּה הִיא בְּכָל חֲמֵשׁ
הַבְּחִינּוֹת שְׁבִנְשָׁמָה נְפֶשׁ רוּחַ
נֶשְׁמָה חַיָּה יְחִידָה, שְׁהֵם ג'
הַבְּחִינּוֹת תְּחַתִּיִּים שְׁנֵיִים
וּשְׁלִישִׁיִים¹⁸ דְּתִיבַת נַח
[=בְּתִיבַת נַח הִיוּ שֶׁלֵּשׁ קוֹמוֹת. וְכֵן
בְּנִשְׁמָה יִשְׁנן שְׁלוֹשׁ דְּרָגוֹת תְּחַתִּיִּים:
נֶפֶשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה. שְׁנֵיִים: חַיָּה.
שְׁלִישִׁיִים: יְחִידָה (רָאה בְּהַעֲרָה 22)].
עֲבוּדָה זֶה שֶׁל הַנֶּשְׁמָה בִּירִידַתָּה לְמִטָּה,
וְהַעֲלִיָּה הַבָּאָה לְאַחֲרֵיהּ, מְרוֹמֶזֶת
בְּתוֹרָה בְּאוֹפֵן עֲשִׂית תִּיבַת נַח: וְעַל
פִּי מַה שְׁנִתְבָּאָר לְעִיל (כְּשִׁיחַת
שְׁבַת פְּרַשְׁתָּ נַח)¹⁹ (עַל פִּי תוֹרַת
הַבְּעֵשׂ"ט²⁰ עַל הַפְּסוּקִים²¹ בָּא
גו' אֶל הַתְּכָה: הַדְּבַק בְּתִיבּוֹת
הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה. שְׂאֵדִים צְרִיף לְהַכְנִיס
עֲצֻמוֹ בְּתִיבּוֹת הַתּוֹרָה וְהַתְּפִילָּה)
שְׁעֵנֶיךָ תְּבַת נַח הוּא "הוֹרָאָה
בְּסִדֵּר עֲבוּדָה"²² לְכָל אֲחֵד
וְאֲחֵד מִיִּשְׂרָאֵל [וּבְכַפְרֵט
לְאַחֲרֵי חֲדָשׁ תְּשַׁרְי שְׂאֵז
מִתְחִיל סִדֵּר הַעֲבוּדָה
דְּ"וְיַעֲקֹב הֶלֶךְ לְדִרְכוֹ"²³. שְׁהִגַּם שְׁהִגַּם

שם יא, ב ואילך (ובתו"ח שם פא, סע"א ואילך. אוה"ת שם תתרעג, ב), שהירידה דבחי" אברם למטה היא ע"י (גילוי) בחינה שלמעלה מבחי' אברם. ובאוה"ת שם (כרך ד') תרפז, א בשוה"ג, שהיא ירידה צורך עלי'. 9) ראה אוה"ת שם תרפח, סע"א, שענין לך לך "קאי על ירידת הנשמה בגוף". 10) ראה בהמצויין תורת מנחם - ספר המאמרים מלוקט תשרי ע' רמט הערה 50. ובכ"מ. 11) ראה אוה"ת שם תרעט, א: "לך לך, שיהי' בבחי' מהלך ולא בבחי' עומד". ושם ע"ב: שזהו "עיקר פי' לך לך". 12) לקו"ת ראה כה, א. 13) ראה ד"ה צהר תעשה תשי"ז פ"ל (ע' 187). וראה גם ד"ה ועשית ציץ עת"ר (ע' קס). 14) גיטין סו, א. לקו"ת תצא לז, ג. ד"ה ועשית ציץ שם. צהר תעשה שם. 15) לשון הגמרא - חגיגה ה, ב. 16) ד"ה זה היום תש"ט ספ"ב ואילך. וראה הביאור בזה לקו"ש ח"ג ע' 846. 17) לקו"ד כה, ב ואילך. סה"ש תש"ב ע' 75. 18) נח ו, טז. וראה לקמן הערה 27. 19) לקו"ש ח"כ ע' 286-7. 20) הובאה בד"ה צהר תעשה תרצ"ה בתחלתו ובכ"מ (ראה הוספות לכתר שם טוב (הוצאת קה"ת, תשנ"ט) סי' יא). 21) נח ז, א. 22) לשון כ"ק מו"ח אדמו"ר בד"ה צהר תעשה שם. 23) ראה בארוכה לקו"ש שם ע' 269, וע' 282.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 שהוא הולך לדרכו (גם) בעניני הרשות ובעובדין דחול
2 [=מעשי חולין], ועד לבחינת מים רבים שהם כל טרדות
3 הפרנסה כו'²⁴ שמחשבות הפרנסה טורדים את האדם, כמו מי הנהרות
4 הזורמים תמיד, ובשטף גדול, מכל מקום על ידי שמכניס את
5 עצמו בתיבות דתפלה ותורה
6 הנה לא זו בלבד שהוא נצל
7 מהשטף דמבול²² אלא
8 יתירה מזו שדוקא על ידי
9 המים נעשה ותרים התכה²⁵
10 שתיבות התפלה עולות גבוה למעלה
11 מעלה, ועד שנעשה ותנח
12 התכה²⁶ - לשון מנוחה. שהרינים
13 והגבורות (שהם היפך המנוחה)
14 תמתקים ונחים], וכמו שראינו כך
15 תביט נח, כך בעליית הנשמה מוכן
16 מזה, שעלית הנשמה שנעשה
17 על ידי ירידתה למטה
18 והתלבשותה במים רבים -
19 טרדות הפרנסה הוא בכל ג'
20 הבחינות (דתיבת נח) תחתיים
21 שניים ושלישיים, שענינם
22 בנפש האדם הוא נפש רוח
23 נשמה חיה יחידה²⁷. בדגמת
24 המבאר לעיל (סעיף א' בביאור
25 א' שתיבת "אראך") שעל ידי
26 הליכת וירידת אברם אל
27 הארץ בחינת מלכות ירידה
28 מדרגתו עד מלכות של עולם האצילות,
29 שהתכלית (דירידה זו) הוא
30 להיות גלוי בעולמות שלמה ממנו
31 בבריאה יצירה עשיה²⁸
32 ונכדוע²⁹, שהליכת אברם
33 אל הארץ היה בכדי להמשיך
34 בבריאה יצירה עשיה עד
35 בעולם הזה הגשמי, ומעשה
36 אבות סימן לבנים שעל ידי זה

ג) ופרוש הב' בלך לך גו' אל הארץ הוא (כפשוטות הכתוב³⁰) שהליכה זו היא מלמטה למעלה, ההליכה מארצה וממולדתך ומבית אביך שהוא (כפשוטות הכתוב) ארצו וגו' של תרח [הפך ענין הסהרה³¹], דרגא הכי תחתונה, ומשם ילך ויעלה למטה למעלה עד אל הארץ אשר ארצך שקאי (כנ"ל ס"א) על בחינת המלכות של עולם האצילות, ועד לבחינת ויבן שם מזבח להו' הנראה אליו³² (שהוא למעלה מבחינת מלכות - שם הו' בדרך כלל מורה על מדרגות עולם האצילות י - חכמה. ה - בינה ו - מידות. ה - מלכות) דרכם נמשכת החיות לעולמות. כדברי חז"ל: ב"י נברא עולם הבא, ב"ה נברא עולם הזה.

ג) ופרוש הב' בלך לך גו' אל הארץ הוא (כפשוטות הכתוב³⁰) שהליכה זו היא מלמטה למעלה, ההליכה מארצה וממולדתך ומבית אביך שהוא (כפשוטות הכתוב) ארצו וגו' של תרח [הפך ענין הסהרה³¹], דרגא הכי תחתונה, ומשם ילך ויעלה למטה למעלה עד אל הארץ אשר ארצך שקאי (כנ"ל ס"א) על בחינת המלכות של עולם האצילות, ועד לבחינת ויבן שם מזבח להו' הנראה אליו³² (שהוא למעלה מבחינת מלכות), ועד אשר ויבן שם מזבח הגעלם מכל רעיון.

(24) ראה ד"ה מים רבים סעיף ו' (תורת מנחם שם ע' רמט). (25) (נח ז, יז) תו"א ט, סע"א. (26) נח ת, ד. וראה אוה"ת נח ע, א. (כרך ג') תרמג, ב ואילך. (27) ראה אוה"ת שם תרכז, א (מרמ"ז), שג' הבחינות תחתיים שניים ושלישיים הם ב"ע אצילות וא"ק. וידוע (שע"ק להרח"ו ח"ג פ"ב. ע"ח שער דרושי אבי"ע פ"ג - הובא בהמשך תרס"ו ע' רל. ד"ה ויהי אומן עטר"ת פ"א. ובכ"מ) שנר"ן הם מבי"ע, ח"י מאצ"י, ויחידה מא"ק. וזהו גם הכוונה במ"ש בלקו"ד שם, שחמשה השמות נרנח"י הם תחתיים שניים שלישיים רביעיים וחמישיים שהם ד' עולמות אבי"ע ועולמות א"ס שלמעלה מאצילות, שמונה העולמות ב"ע לג' בחינות - כהפ"י (אוה"ת שם, משל"ה), שתחתיים שניים ושלישיים הם ב"ע (ועפ"ז יש רביעיים וחמישיים - וכדוגמת ה' שמות דנשמה). (28) תו"א ריש פרשתנו (וראה הגהות הצ"צ לשם אוה"ת לך תרפה, ב. תרפט, ב). (29) תו"ח שם פג, ד ואילך. אוה"ת שם (כרך ו') תתרעה, סע"א ואילך. וראה גם תו"א יא, סע"ג. (30) וכ"ה בל"ת להאריז"ל - מובא במקומות שבהערה 1.

מוצאי שבת פרשת לך-לך, ה'תשל"ח

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 ואברהם השיג והבין, 'ויבן מלשון הבנה, בשם 'הוי' הנראה אליו' המחיה את
2 העולמות), ועד אשר ויבן שם מזבחה להווי' סתם³³, בחינת
3 הווי' דלעילא, הווי' הנעלם, שלמעלה מהווי' (דלתתא)
4 הנראה³⁴ ישנן שתי בחינות זו למעלה מזו: שם הוי' דלתתא ששייך בו
5 השגה. ולמעלה ממנו שם הוי' דלעילא
6 שנעלם ולמעלה מכל השגה. ועל
7 דרך זה הוא גם בעבודה
8 ד'ויצקב הלך לדרכו' שבכל
9 אחד ואחד שלאחרי הדש
10 תשרי, שהליכה זו היא (לא
11 רק באפן דמלמעלה למטה,
12 שהולך לדרכו טעון בכוחות
13 ובהתעוררות הרוחנית שנמשכו אצלו
14 מהמועדים דחודש תשרי
15 לדרכו בעניני הרשות
16 ועובדין דחול במשך כל
17 השנה, אלא) גם באפן
18 דמלמטה למעלה, מתחיל
19 מפתח המעשה שלו, ובכח
20 המעשה גופא כמו שהוא
21 בעקב שבו, דרגא היותר
22 תחתונה שבגוף האדם [ועד
23 שהוא ענין דהפך החיים]³⁵
24 כמו שכתוב באבות דרבי נתן: מלאך
25 המות באדם, זה עקבו של אדם,
26 ברגמת המובא לעיל בנוגע
27 לתרח שהוא הפך הטהרה].
28 ומשם מתחיל הליכתו
29 מלמטה למעלה, שפועל גם
30 בעקב שלו ער זאל דערהערן
31 אלקות [=שירויש ויפנים אלקות.
32 הרבי הרייץ הסביר פעם שיש ב'
33 אופנים בשמיעה. שמיעה סתמית
34 (ומבין מה ששומע) - "הערן".
35 ושמיעה פנימית שחודרת היטב,
36 שהשומע קולט ומפנים היטב את
37 המסר האלוקי - "דערהערן"] [ויכמו
38 שכתוב באברהם עקב אשר
39 שמע אברהם בקולי³⁶ והפירוש
40 שלא סתם שמע באזניו אלא שגם

העקב שלו האט דערהערט³⁷ [=גם העקב שלו שמע וקלט]. ועל
ידי שהיה זה אצל אברהם אבינו, נתן הפח על זה לך
אחד ואחד מישראל (בדגמת האהבה מסתרת שבכל אחד
ואחד מישראל שהיא בירושה לנו מאבותינו³⁸, ובפרט
מאברהם אבינו³⁹ הרועה
והמפרנס הרוחני הראשון משבעת
הרועים)]. שיכול האדם להתחיל
בעבודתו מכוחותיו הנמוכים ומזה
נמשך (באפן דהלוף מלמטה
למעלה) השמיעה (דער
דערהערן) באלקות בכל
הפחות, עד לכח השכל
שפראש, שהתהיה בהם
השמיעה למעלה ממדידה
והגבלה דשכל שגם כאשר השכל
הטבעי אינו מסכים, מכל מקום, בכל
הנוגע לפועל, ימסור נפשו מצד
השמיעה באלוקות האמורה.
וגם ענין זה ד'ויצקב הלך
לדרכו' (הליכה מלמטה
למעלה) מתחיל לאחרי הדש
תשרי. דהנה העבודה
דשמיני עצרת ושמיחת תורה
(סיום המועדים דחודש
תשרי) היא ב(שמיחה
ו)רקודים, שענין הרקודים
הוא (בעקר ומתחיל)
ברגלים, ובהם גופא בעקב
שבהם. ועל ידי שהעקבים
מתנשאים (הויבן זיך)
וימרקדים, הם מנשאים גם
את הראש (וכח השכל
שבו)⁴⁰, שגם הוא מרקד
בשמיחה גדולה למעלה

להווי' סתם³³, בחינת הווי' דלעילא, הווי' הנעלם,
שלמעלה מהווי' (דלתתא) הנראה³⁴. ועל דרך זה
הוא גם בעבודה ד'ויצקב הלך לדרכו' שבכל
אחד ואחד שלאחרי חדש תשרי, שהליכה זו
היא (לא רק באפן דמלמעלה למטה, שהולך
לדרכו מהמועדים דחודש תשרי לדרכו בעניני
הרשות ועובדין דחול במשך כל השנה, אלא)
גם באפן דמלמטה למעלה, מתחיל מפתח
המעשה שלו, ובכח המעשה גופא כמו שהוא
בעקב שבו, דרגא היותר תחתונה שבגוף האדם
[ועד שהוא ענין דהפך החיים]³⁵, ברגמת המובא
לעיל בנוגע לתרח שהוא הפך הטהרה], ומשם
מתחיל הליכתו מלמטה למעלה, שפועל גם
בעקב שלו ער זאל דערהערן אלקות [ויכמו
שכתוב באברהם עקב אשר שמע אברהם
בקולי³⁶ שגם העקב שלו האט דערהערט³⁷. ועל
ידי שהיה זה אצל אברהם אבינו, נתן הפח על
זה לך אחד ואחד מישראל (בדגמת האהבה
מסתרת שבכל אחד ואחד מישראל שהיא
בירושה לנו מאבותינו³⁸, ובפרט מאברהם
אבינו³⁹], ומזה נמשך (באפן דהלוף מלמטה
למעלה) השמיעה (דער דערהערן) באלקות בכל
הפחות, עד לכח השכל שפראש, שהתהיה בהם
השמיעה למעלה ממדידה והגבלה דשכל.
וגם ענין זה ד'ויצקב הלך לדרכו' (הליכה
מלמטה למעלה) מתחיל לאחרי חדש תשרי. דהנה העבודה דשמיני
עצרת ושמיחת תורה (סיום המועדים דחודש תשרי) היא ב(שמיחה ו)רקודים,
שענין הרקודים הוא (בעקר ומתחיל) ברגלים, ובהם גופא בעקב שבהם. ועל
ידי שהעקבים מתנשאים (הויבן זיך) וימרקדים, הם מנשאים גם את הראש
(וכח השכל שבו)⁴⁰, שגם הוא מרקד בשמיחה גדולה למעלה ממדידה

(31) ראה במדבר רפי"ט: מי יתן טהור מטמא . . כגון אברהם מתרח. (32) פרשתנו יב, ז. (33) שם, ת. (34) אוה"ת פרשתנו (כרך ד') תרפד, ב. תרפז, ב. תרפט, סע"א. ד"ה בחודש השלישי תשי"ב. (35) אדרי"ע ספ"א. (36) תולדות כו, ה. (37) סה"מ תשי"ח ס"ע 253. התמים ח"ו ע' נב. (38) תניא פי"ח. (39) תו"ח שמות תקלו, סע"ב [בהוצאה החדשה - תצוה ח"ב שסג, סע"ב]. וראה גם לקו"ת סוכות עח, ד. שמע"צ פט, ב. (40) ראה גם לקו"ש שם ע' 267 ואילך.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 ממדידה והגבלה. ומזה נמשך פח על העבודה דויעקב
2 הלך לדרך (הליכה מלמטה למעלה) במשך כל השנה,
3 מתחיל מכח המעשה כמו שהוא בעקב [כולל הענינים
4 שאדם דש בעקביו]⁴¹, היינו ענינים אשר (מצד איזה סבה
5 שתהיה) אין לו חיות בהם
6 (בדגמת העקב כפשוטו
7 שהוא ענין דהפך החיים).
8 ומזה ממשוף (באפן דהלוף
9 מלמטה למעלה) גם לכה
10 השכל שבראש, כנ"ל.
11 (ד) ושני פרושים הנ"ל בלך
12 לך מארצך גו' - הליכה
13 מלמעלה למטה, והליכה מלמטה
14 למעלה - הם בהתאם לשני
15 הפרושים ב"בעבר הנהר
16 ישבו אבותיכם"⁴². הפרוש
17 [שכפנימיות התורה] = תורת
18 [הנסתר]⁴³ שעבר הנהר הוא
19 הבחינה שלמעלה (גם)
20 מבחינת ונהר יוצא מעדן⁴⁴
21 (בינה דאצילות - 'עדן' הוא
22 חכמה הנמשלת למעין הנובע טיפין
23 טיפין, ויהוצא מעדן' הוא הנהר -
24 ספירת הבינה שענינה להרחיב את
25 השכל כנהר רחב) ופרוש בעבר
26 הנהר ישבו אבותיכם גו'
27 הוא ששרש האבות הוא
28 מעבר הנהר שלמעלה
29 מאצילות ומשם נמשכו
30 למטה (בעבר השני של
31 הנהר, היינו) בנ"א [ובעיר
32 אנפין = שש מידות] דאצילות
33 שירידתם למדות מסמלת ירידה
34 נוספת, ועד ש'ואולף אותו
35 בכל ארץ כנען'⁴⁵ הירידה
36 וההמשכה בבחינת המלכות
37 (כנ"ל סעיף א' שארץ
38 ישראל קאי על מלכות)
39 ופירוש זה בפסוק תואם לפירוש
40 המובא במאמר זה - ההליכה של
41 אברהם - מארצך גו', שקאי
42 על עבר הנהר, אל הארץ

1 והגבלה. ומזה נמשך פח על העבודה דויעקב
2 הלך לדרך (הליכה מלמטה למעלה) במשך כל
3 השנה, מתחיל מכח המעשה כמו שהוא בעקב
4 [כולל הענינים שאדם דש בעקביו]⁴¹, היינו
5 ענינים אשר (מצד איזה סבה שתהיה) אין לו
6 חיות בהם (בדגמת העקב כפשוטו שהוא ענין
7 דהפך החיים). ומזה ממשוף (באפן דהלוף
8 מלמטה למעלה) גם לכה השכל שבראש, כנ"ל.
9 (ד) ושני פרושים הנ"ל בלך לך מארצך גו' הם
10 בהתאם לשני הפרושים ב"בעבר
11 הנהר ישבו אבותיכם"⁴². הפרוש [שכפנימיות
12 התורה]⁴³ שעבר הנהר הוא הבחינה שלמעלה
13 (גם) מבחינת ונהר יוצא מעדן⁴⁴ (בינה
14 דאצילות) ופרוש בעבר הנהר ישבו אבותיכם
15 גו' הוא ששרש האבות הוא מעבר הנהר
16 שלמעלה מאצילות ומשם נמשכו למטה (בעבר
17 השני של הנהר, היינו) בנ"א דאצילות, ועד
18 ש'ואולף אותו בכל ארץ כנען'⁴⁵ הירידה
19 וההמשכה בבחינת המלכות (כנ"ל סעיף א'
20 שארץ ישראל קאי על מלכות) ההליכה -
21 מארצך גו', שקאי על עבר הנהר, אל הארץ
22 אשר ארצך, הוא הליכה מלמעלה למטה⁴⁶. והפרוש
23 שעבר הנהר הוא מקומו של תרח, ומה שכתוב בעבר הנהר ישבו אבותיכם
24 גו' הוא לגריעותא [כדמוכח ממאמר רז"ל⁴⁷ מתחיל בגנות כו' מתחלה עובדי
25 עבודה זרה היו אבותינו כו' שנאמר בעבר הנהר ישבו אבותיכם גו'] -
26 ההליכה מארצך גו' (עבר הנהר) אל הארץ אשר ארצך, הלוף ועליה מלמטה
27 למעלה⁴⁸ (כנ"ל סעיף ג').
28 (ה) והנה הגם שב' פרושים הנ"ל ב"לך לך" הם שני פרושים שונים והפכיים,
29 מכל מקום, מפנין שב' הפרושים הם באותה התבה (תבת לך), מוכח
30 מזה⁴⁹, שענין "לך לך" [וההוראה לך לך אחד ואחד מישראל שבפרשה זו] כולל
31 ב' האפנים יחד, הלוף מלמעלה למטה והלוף מלמטה למעלה. ובדגמת

(41) רש"י ר"פ עקב. (42) יהושע כד, ב. ובאוה"ת פרשתנו תרפב, ב. והובא ב' הפירושים דלקמן. (43) תו"א כה, א. עה, ד. דרמ"צ פב, ב. ובכ"מ. (44) בראשית ב, יו"ד. (45) יהושע שם, ג. (46) ראה גם אוה"ת שם תרצ, ב. (47) פסחים קטז, א. (48) ראה גם אוה"ת שם תרצא, ב. (49) ראה לקו"ש ח"ג ע' 782 (הרא"י לזה מ"שעטנזו").

מוצאי שבת פרשת לך-לך, ה'תשל"ח

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 בתוכם⁵⁰ ש"ו והתהלכתי" (לשון רבים - ולא נאמר 'והלכתי')
- 2 פולל⁵¹ ב' בחינות הלוח הנ"ל מלמעלה למטה ומלמטה למעלה⁵².
- 3 וכ"ה גם בענין ואלוף אתכם קוממיות⁵³, ש"קוממיות"
- 4 (לשון רבים⁵⁴ ולא נאמר 'קוממית') כך כתוב במהרש"א בחדא"ג ב"ב
- 5 ש. מורה על ב' קוממות⁵⁵
- 6 [קומה דאור ישר - אור הבא
- 7 בדרך מלמעלה למטה, וקומה
- 8 דאור חזר - לאחר שהאור מגיע
- 9 למקום הנמוך, חזר הוא משם בדרך
- 10 אור חזר כלפי מעלה, שהם דגמת
- 11 ב' בחינות הלוח הנ"ל⁵⁶].
- 12 הפונה בזה היא
- 13 ש"קוממיות" פולל ב' ב'
- 14 הקוממות יחד.
- 15 ויש לקשר זה עם שנה זו -
- 16 תשל"ח, שנת אמירת המאמר -
- 17 (ביחוד), שהיא שנת העבור
- 18 ויתירה מזו שהיא שנת
- 19 העבור דסיום מחזור קטן,
- 20 שבה נעשה ההתאמה לשנת
- 21 החמה עם שנת הלכנה
- 22 (בתקלית השלימות)⁵⁷ ישראל
- 23 מונים חדשי השנה לפי מולד הלבנה,
- 24 אך שנת החמה יתירה היא משנת
- 25 הלבנה כמעט ב-11 יום. וכדי להתאים
- 26 בנייהם (שחודש ניסן יהיה תמיד
- 27 באביב ולא בחורף) אנו מוסיפים על
- 28 שנת הלבנה, מדי כמה שנים, 30 יום.
- 29 וכעבור 19 שנה [מחזור קטן] לא יהי
- 30 אלא יתרון זעום משנת החמה על
- 31 הלבנה. דהנה שמש הוא
- 32 בחינת משפיע - דגמת ענין
- 33 ההלוח מלמעלה למטה,
- 34 ולכנה (דלית לה מגרמה
- 35 כלום⁵⁸ [=אין לה מעצמה כלום -
- 36 אין לה אור משל עצמה ואת כל אורה
- 37 מקבלת היא מהשמש]) הוא בחינת מקבל - דגמת ענין ההלוח
- מלמטה למעלה. וענין שנת העבור (ובפרט שנת העבור
- דסיום מחזור קטן) הוא צרוף וחסור ב' העבודות [העבודה דשמש
- והעבודה דשמש (בחינת משפיע, הלוח מלמעלה למטה,
- שבכללות הוא⁵⁹ עבודת הצדיקים), והעבודה
- דלכנה (בחינת מקבל, הלוח מלמטה למעלה,
- שבכללות הוא⁵⁹ עבודת הבעלי תשובה)],
- שיעשו ענין אחד (שנה תמימה), כמו שנתבאר
- לעיל⁶⁰ בארוכה. וכמו שכתוב⁶¹ וענינו מאירות
- בשמש וכירת, שהפונה בזה היא [לא רק שיהיו
- ב' המעלות, המעלה דשמש והמעלה דירח אלא
- גם] שב' הענינים (והמעלות) יהיו כאחד.
- ונמצאים תמיד ברשות הקדושה),
- והעבודה דלכנה (בחינת
- מקבל, הלוח מלמטה
- למעלה, שבכללות הוא⁵⁹
- עבודת הבעלי תשובה)
- שעליהם לתקן מה שעיוותו, לצאת
- ממקומם ולהתעלות לקדושה],
- שיעשו ענין אחד (שנה
- תמימה), כמו שנתבאר
- לעיל⁶⁰ בארוכה. וכמו
- שכתוב⁶¹ וענינו מאירות
- בשמש וכירת, שהפונה בזה
- היא [לא רק שיהיו ב'
- המעלות, המעלה דשמש
- והמעלה דירח אלא גם] שב'
- הענינים (והמעלות) יהיו
- כאחד.
- בשיחת פרשת נח (השבת שקדמה
- לאמירת המאמר) ביאר הרבי: בחודש
- תשרי שהוא חודש המועדים, מסובב
- היהודי ושקוע בעיקר בעניני תורה
- ומצוות - "כי נר מצוה ותורה אור",
- בדוגמת מעלת אור השמש. ולאחרי זה
- יוצא הוא לעבודת ימות החול "ויעקב
- הלך לדרכו" ומתעסק בעניני הרשות,
- שאינם מאירים מעצמם, בדוגמת אור
- הלבנה שאינה מאירה מעצמה אלא
- מקבלת את אורה מהשמש. וההוראה
- מכך היא: שנדרש מהורי שגם כאשר
- הולך "לדרכו" בעניני הרשות, עליו
- להיות חזרו בשעת מעשה באווירה של
- חודש תשרי כדי שיהיה שקוע כולו גם
- עתה בעניני קדושה.

(50) בחוקותי כו, יב. 51) ובנוגע ל"והתהלכתי" - פשוט שכולל ב' הבחינות, מכיון שאין זה שני פירושים כ"א) שפירוש "והתהלכתי" הוא ב' אופני הילוך. ועד"ז הוא גם בנוגע ל"קוממיות" (דלקמן בפנים). 52) דרושי ד"ה והתהלכתי - אוה"ת ויקרא (כרך ב') ע' תרמ ואילך. לקו"ת ראה כו, א. אמ"ב שער הק"ש פפ"ז. ספפ"ח ואילך. 53) בחוקותי כו, יג. 54) ראה חדא"ג מהרש"א לב"ב שבהערה הבאה. 55) ב"ב עה, א. סנהדרין ק, א. 56) אמ"ב שם פפ"ט. אוה"ת שם ע' תרנג. תערב"ג. 57) ראה בארוכה במכתב דוא"ו תשרי תשל"ח (לקו"ש ח"ד ע' 477 ואילך). ו"ש"נ. 58) זח"ב קמה, ב. ועוד. 59) ראה לקו"ש ח"כ ע' 288 הערה *65. 60) לקו"ש שם ע' 287-8. 61) נוסח התפלה דשבת (נשמת). וראה בהמצויין בלקו"ש שם ע' 290 הערה 83.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 וְעִנְנֵן זֶה [צָרוּף וְאֲחוּד ב' עִנְנֵינִים הַתִּאֲמַת שְׁנַת הַלְּבָנָה לְשַׁנַּת הַחֲמָה
 2 הַנִּזְלָה] הוּא הַכְּנָה וְכִלִּי [וּבִאֲפֶן דָּאֲבָר, שֶׁהוּא לֹא רַק מְקַבֵּל
 3 אֶלָּא גַם מְמַשֵּׁיף⁶² שְׂכֹאשֶׁר הָאֲבָר הוּא בְּרִיא וּמִתְפַקֵּד כְּרֹאֵי, אוֹי כַח
 4 הָרֵאִיה לְמִשְׁל נִמְשָׁךְ לַעֲיֵן וְכוּ'] לְהִמְשִׁכַת אוֹר אֵין סוּף שְׁלִמְעֵלָה
 5 מִגְדָּר "מְעֵלָה וּמְטָה". [וְעַל
 6 דְרָף הַיְדוּעֵ⁶³ שְׁלֵאֲחָרֵי 1 וְעִנְנֵן זֶה [צָרוּף וְאֲחוּד ב' עִנְנֵינִים הַנִּזְלָה] הוּא
 7 הַשְּׁלִימוֹת דְּאֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא 2 הַכְּנָה וְכִלִּי [וּבִאֲפֶן דָּאֲבָר, שֶׁהוּא לֹא רַק
 8 [=הַתַּעֲרוּרוֹת הַתַּחֲתוֹן] (בְּחִינַת 3 מְקַבֵּל אֶלָּא גַם מְמַשֵּׁיף⁶²] לְהִמְשִׁכַת אוֹר אֵין
 9 לְכַנְהָ) וְגִלּוּי אֲתַעְרוּתָא 4 סוּף שְׁלִמְעֵלָה מִגְדָּר "מְעֵלָה וּמְטָה". [וְעַל דְרָף
 10 דְלַעֲיֵלָא [=הַתַּעֲרוּרוֹת הָעֲלִיוֹן] 5 הַיְדוּעֵ⁶³ שְׁלֵאֲחָרֵי הַשְּׁלִימוֹת דְּאֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא (בְּחִינַת לְכַנְהָ) וְגִלּוּי
 11 (בְּחִינַת שְׂמֵשׁ) הַנְּמַשְׁכַת עַל 6 אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיֵלָא (בְּחִינַת שְׂמֵשׁ) (הַנְּמַשְׁכַת עַל יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא) נְמַשֵּׁף
 12 יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא (נְמַשֵּׁף 7 אַחַר כֶּף בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיֵלָא מִמְקוֹם שְׂאִין אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא מְצַעַת שֵׁם
 13 אַחַר כֶּף בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא 8 כָּלְל]. שְׁשִׁלִּימוֹת הַעֲבוּדָה [בְּצָרוּף ב' עִנְנֵינִים הַנִּזְלָה, שְׁנָה תְּמִימָה] הוּא הָאֲתֵר
 14 דְלַעֲיֵלָא מִמְקוֹם שְׂאִין 9 שְׁלִים, שֶׁהוּא כָּלִי לְהַשְׁרָאָת אוֹר אֵין סוּף, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא שְׁרִיָא בְּאֲתֵר
 15 אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא מְצַעַת שֵׁם 10 שְׁלִים⁶⁴. וְעַד שְׁעַל יְדֵי זֶה נִעְשָׂה הַמְשִׁכַת הַעֲצָמוֹת שֶׁהוּא אֲמַתִּית וְתַכְלִית
 16 כָּלְל]. שְׁשִׁלִּימוֹת הַעֲבוּדָה 11 הַשְּׁלִימוֹת. וְנִעְשִׂים יִשְׂרָאֵל וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא (עַל יְדֵי אוֹרִיתָא) כָּלִא חַד⁶⁵,
 17 [בְּצָרוּף ב' עִנְנֵינִים הַנִּזְלָה, 12 וּבִאֲפֶן שְׂאִין שִׁיף לְחֻלְק בִּינֵיהֶם, מַכִּינֵן שְׁתוּרַת אֲמַת מְעִידָה שֶׁהֵם חַד.
 18 שְׁנָה תְּמִימָה] הוּא הָאֲתֵר
 19 שְׁלִים [=מִמְקוֹם שְׁלֵם], שֶׁהוּא כָּלִי

(62) תו"א קיד, ב. לקו"ת ראה כב, סע"ד. ד"ה אדון עולם תש"ג פ"ה. ובכ"מ. 63) לקו"ת שה"ש כד, סע"א ואילך. 64) זח"ג ז, ב. 65) ראה זהר שם עג, א.

המשך ביאור למסכת עירובין ליום רביעי עמ' ב

1 יש שם שמונה עשרה בני אדם הם נחשבים מרובים, אבל אם יש
 2 שם יותר משמונה עשרה, אינם נחשבים 'מרובים', ותמחה
 3 הגמרא: וכי רק שמונה עשרה נחשבים מרובים ותו לא – ויותר
 4 משמונה עשרה אינם בכלל מרובים, והרי אם שמונה עשרה בני
 5 אדם נחשבים מרובים, יותר משמונה עשרה ודאי מרובים הם.
 6 מתרצת הגמרא: אימא – יש לפרש בדברי שמואל, שמשמונה
 7 עשרה ואילך – והלאה, הם נחשבים מרובים. שואלת הגמרא: ומאי
 8 שמונה עשרה דנקמ – ומזהו הטעם שדווקא משמונה עשרה
 9 והלאה נחשבים מרובים. משיבה הגמרא: אמר רב יצחק בריה דרב
 10 יהודה, לדידי מיפרשא לי מיניה דאבא – אני שמעתי את פירוש
 11 המשנה מאבי [רב יהודה], שהמשנה להקל באה, ואמרה שאם
 12 יש שם מזון שתי סעודות, אין צריך שיהיה כגרוגרת לכל אחד,
 13 וכל שאילו מחלקו [– שאם יחלקו] למזון שתי סעודות ביניהם [ואין
 14 מנעת גרוגרת לכל אחד ואחד, שבאופן זה אם יתן כל אחד מהם
 15 כגרוגרת לעירוב, יהיה שם יותר ממזון שתי סעודות, הן הן מרובין
 16 שאמרה המשנה, וסני – ודי להם במזון שתי סעודות, ואי לא –
 17 ואם אין שם די בני אדם שאם יחלקו מזון שתי סעודות ביניהם
 18 יגיע לכל אחד פחות מכגרוגרת, שבאופן זה אם יהיה שם
 19 כגרוגרת לכל אחד עדיין יהיה שם פחות ממזון שתי סעודות, הן
 20 הן מועטין ביניהם [– הם], וצריך להניח כגרוגרת לכל אחד. ורב
 21 יהודה שאמר בשם שמואל שמרובים הם שמונה עשרה בני אדם,
 22 ולא פירש שמרובים הם כל שאם יחלקו להם מזון שתי סעודות
 23 לא יגיע לכל אחד כגרוגרת, אנב או רחיה – כשבא לפרש את
 24 המשנה, אמר דרך אגב שחשבון זה עולה לשמונה עשרה בני
 25 אדם, וקא משמע לן – והשמיענו בזה, דשתי סעודות תנין [– הם]
 26 בשיעור של שמונה עשרה גרוגרות.
 27 **משנה**
 28 המשנה מבארת במה אפשר לעשות עירוב לחצר ושיתוף למבוי:
 29 ככל מערבין בחצירות, ומשתתפין במבוי, חוץ מן המים ומן הפלח,
 30 שאינם מזון, דברי רבי אלעזר. רבי יהושע אומר, בחצר אין
 31 מערבים בכל דבר, אלא כפר שלם הוא עירוב, כלומר שאין
 32 מערבים אלא בפת שלימה, ואפילו מאפה סאה – ככר שהוא עשוי
 33 מסאה קמה, והוא פרוסה – שנחתך ממנו מעט, אין מערבין בה,
 34 אבל כפר אף שאינו גדול אלא כאיפר [– שם מטבע קטנה], והוא
 35 שלם, שלא נפרס, מערבין בו.